

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekendéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

► B**A TANÁCS 1099/2009/EK RENDELETE****(2009. szeptember 24.)****az állatok leölésük során való védelméről****(EGT-vonatkozású szöveg)****(HL L 303., 2009.11.18., 1. o.)**Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.)	L 95	1	2017.4.7.
► <u>M2</u>	A Bizottság (EU) 2018/723 végrehajtási rendelete (2018. május 16.)	L 122	11	2018.5.17.

Helyesbítette:

- **C1** Helyesbítés, HL L 137., 2017.5.24., 40. o. (2017/625)
- **C2** Helyesbítés, HL L 55., 2019.2.25., 18. o. (1099/2009/EK)

A TANÁCS 1099/2009/EK RENDELETE

(2009. szeptember 24.)

az állatok leölésük során való védelméről

(EGT-vonatkozású szöveg)

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez a rendelet szabályokat állapít meg az élelmiszer-, gyapjú-, bőr-, prém- vagy más termékek előállítása céljából tenyésztett vagy tartott állatok leölése, az állatok kiirtás céljából történő leölése, valamint a kapcsolódó műveletek tekintetében.

A halak vonatkozásában azonban kizárólag a 3. cikk (1) bekezdésében megállapított előírások alkalmazandók.

(2) A II. fejezet – a 3. cikk (1) és (2) bekezdésének kivételével –, a III. fejezet és a IV. fejezet – a 19. cikk kivételével – rendelkezései nem alkalmazandók a vágóhídon kívüli sürgősségi leölés esetében, vagy ha e rendelkezések betartása azonnali és komoly veszélyt jelentene az emberi egészségre vagy biztonságra.

(3) E rendelet nem alkalmazandó:

a) amennyiben az állatok leölésére:

- i. a hatáskörrel rendelkező hatóság felügyelete alatt végzett tudományos kísérletek során;
- ii. vadászati vagy hobbihorgászati tevékenység során;
- iii. kulturális vagy sportesemények során kerül sor.

b) a vágóhídon kívül a tulajdonos által saját személyes otthoni fogyasztásra levágott baromfira, nyúlra és vadnyúlra.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „leölés”: minden olyan szándékos eljárás, amely az állat halálát okozza;
- b) „kapcsolódó műveletek”: olyan műveletek, amelyeket a leöléssel összefüggésben, annak helyszínén végeznek el, úgy mint az állatok kezelése, elhelyezése, féken tartása, elkábítása és elvéreztetése;
- c) „állat”: valamennyi gerinces állat, a hullóket és kétéltűeket kivéve;
- d) „sürgősségi leölés”: a sérült, illetve komoly fájdalommal vagy szenvedéssel járó betegségben szenvedő állatok leölése, amennyiben nincs más gyakorlati lehetőség a fájdalom vagy a szenvedés enyhítésére;

▼B

- e) „elhelyezés”: az állatok bokszokban, ketrecekben, illetve a vágóhídi műveletekhez vagy azok egy részéhez kapcsolódó fedett területen vagy kifutón tartása;
- f) „kábitás”: minden olyan szándékos eljárás, amelynek alkalmazása az eszmélet és az érzékelés fájdalom nélkül történő elvesztését okozza, ideértve az állat halálának azonnali beálltát okozó eljárásokat is;
- g) „vallási szertartás”: vallások által előírt, az állatok levágásához kapcsolódó tevékenységek;
- h) „kulturális vagy sportesemények”: a lényegében vagy túlnyomórészt régen meggyökeresedett kulturális hagyományok vagy sportesemények, ideértve a versenyeket, illetve más típusú megmérettetéseket, amelyekben nem kerül sor hús vagy más állati termékek előállítására, vagy ahol az ilyen előállítás mértéke az eseményhez képest elhanyagolható és gazdaságilag jelentéktelen;
- i) „szabványművelési előírások”: írásbeli utasítások, amelyek célja egy adott funkció vagy szabvány teljesítése egységességének az elérése;
- j) „levágás”: emberi fogyasztásra szánt állatok leölése;
- k) „vágóhíd”: szárazföldi állatok levágására használt bármely létesítmény, amely a 853/2004/EK rendelet hatálya alá tartozik;
- l) „vállalkozó”: állatok leölését vagy ahhoz kapcsolódó, e rendelet hatálya alá tartozó műveleteket végző vállalkozás feletti ellenőrzést gyakorló természetes vagy jogi személy;
- m) „prémes állatok”: elsődlegesen a prémjükért tenyésztett emlős állatok, mint a nyérc, a görény, a róka, a mosómedve, a nutria és a csincsilla;
- n) „kiirtás”: az állatoknak közegészségügyi, állat-egészségügyi, állatjóléti vagy környezeti okokból, a hatáskörrel rendelkező hatóság felügyelete mellett történő leölése;
- o) „baromfi”: tenyésztett madarak, ideértve a nem háziállatként számon tartott, de háziállatként tenyésztett madarakat is, kivéve a laposmellű futómadarat;
- p) „féken tartás”: minden olyan eljárás alkalmazása egy állatnál, amely – az elkerülhető fájdalomtól, félelemtől vagy izgalomtól való megkímélésével – mozgásának korlátozását célozza annak érdekében, hogy megkönnyítse az eredményes kábitást és leölést;

▼M1

- q) „nadležna tijela”: znači nadležna tijela kako su definirana u članku 3. točki 3. Uredbe ►**C1** (EU) 2017/625 ◀ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;

▼B

- r) „gerincvelő megsértésével történő leölés”: a központi idegszövet és a gerincvelő szétroncsolása a koponyaüregbe vezetett, hosszúkás, rúd alakú eszközzel.

II. FEJEZET

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

3. cikk

A leölésre és a kapcsolódó műveletekre vonatkozó általános követelmények

(1) Az állatokat a leölés és a kapcsolódó műveletek során meg kell kímélni minden elkerülhető fájdalomtól, szorongástól vagy szenvedéstől.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a vállalkozóknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket különösen annak biztosítására, hogy az állatok:

- a) fizikai kényelmet és védelmet kapjanak, különösen azáltal, hogy a legmegfelelőbb hőmérsékleti körülmények mellett, tisztán tartják őket, és megvédik őket az eleséstől vagy megcsúszástól;
- b) védelmet kapjanak a sérülések ellen;
- c) olyan bánásmódban részesüljenek és olyan elhelyezést kapjanak, amely figyelembe veszi szokásos viselkedésüket;
- d) ne mutassák elkerülhető fájdalom, félelem vagy rendellenes viselkedés jeleit;
- e) ne szenvedjenek hosszan tartó takarmány- vagy vízmegvonástól;
- f) ne legyenek kitéve más állatokkal való elkerülhető, a jólétüket esetleg sértő érintkezésnek.

(3) A leölésre és a kapcsolódó műveletekre használt létesítményeket úgy kell megtervezni, kialakítani, karbantartani és működtetni, hogy biztosított legyen azok megfelelése az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségeknek, a létesítmény egész éves tevékenységének várható feltételei mellett.

⁽¹⁾ Uredba ►**C1** (EU) 2017/625 ◀ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (►**C1** HL L 95., 2017.4.7., 1. o. ◀).

▼B*4. cikk***Kábítási módszerek**

(1) Az állatok leölésére kizárólag az I. mellékletben megállapított módszerekkel és az azok alkalmazására vonatkozó egyedi követelményekkel összhangban végzett kábítást követően kerülhet sor. Az eszméletvesztés és az érzéketlenség állapotát az állat haláláig fenn kell tartani.

Az I. mellékletben említett azon módszereket, amelyek nem okoznak azonnali halált (a továbbiakban: egyszerű kábítás) a lehető leggyorsabban olyan, halált okozó eljárásnak kell követnie, mint például az elvéreztetés, a gerincvelő megsértésével történő leölés, az elektromos áramütés vagy az oxigénhiánynak való tartós kitétel.

(2) Az I. melléklet a tudományos és műszaki fejlődés figyelembevételével céljából az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság véleménye alapján és a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban módosítható.

Minden ilyen módosításnak legalább a meglévő módszerek által biztosított szinttel azonos szintű állatjólétet kell biztosítania.

(3) Az I. mellékletben szereplő módszerekre vonatkozóan közösségi iránymutatások fogadhatók el a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban.

(4) A vallási szertartások által előírt különleges vágási módszereknek alávetett állatokra az (1) bekezdés követelményeit nem kell alkalmazni, amennyiben a levágásra vágóhídon kerül sor.

*5. cikk***A kábítás ellenőrzése**

(1) A vállalkozók biztosítják, hogy a kábításért felelős személyek vagy más kijelölt alkalmazottak rendszeres ellenőrzést végezzenek annak érdekében, hogy meggyőződjenek arról, hogy az állat nem mutatja eszmélet vagy érzékelés jeleit a kábítási folyamat befejezése és a halál beállta közötti időszakban.

Az ilyen ellenőrzéseket megfelelően reprezentatív állatmintán kell elvégezni, és azok gyakoriságát a korábbi ellenőrzések eredményeinek és minden olyan tényezőnek a figyelembevételével kell megállapítani, amely befolyásolhatja a kábítási folyamat hatékonyságát.

Amennyiben az ellenőrzések azt mutatják, hogy az állatot nem kábították el megfelelően, a kábításért felelős személy haladéktalanul megteszi a 6. cikk (2) bekezdésének megfelelően kidolgozott szabványműveleti eljárásokban meghatározott, szükséges intézkedéseket.

(2) Amennyiben a 4. cikk (4) bekezdésének alkalmazásában az állatok leölése előzetes kábítás nélkül történik, a levágásért felelős személynek rendszeres ellenőrzéseket kell végeznie az arról való meggyőződés érdekében, hogy az állatok nem mutatják eszmélet vagy érzékelés jeleit a féken tartás befejezése előtt, továbbá nem mutatnak életjelet a zsigerelés vagy a forrázás megkezdése előtt.

▼B

(3) Az (1) és a (2) bekezdés alkalmazásában a vállalkozók alkalmazhatják a 13. cikkben említett, a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatókban leírt ellenőrzési eljárásokat.

(4) Adott esetben, bizonyos kábítási módszerek magas megbízhatósági szintjének a figyelembevételére érdekében és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság véleménye alapján a 25. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően eltérések állapíthatók meg az (1) bekezdésben említett eljárástól.

*6. cikk***Szabványműveleti előírások**

(1) A vállalkozóknak az állatok leölését és a kapcsolódó műveleteket előre meg kell tervezniük, és azokat szabványműveleti előírásokkal összhangban kell végrehajtaniuk.

(2) A vállalkozók ilyen szabványműveleti előírásokat dolgoznak ki és hajtanak végre annak biztosítására, hogy a leölést és a kapcsolódó műveleteket a 3. cikk (1) bekezdésével összhangban végezzék.

A kábítás vonatkozásában a szabványműveleti előírások:

- a) figyelembe veszik a gyártók ajánlásait;
- b) a rendelkezésre álló tudományos bizonyítékok alapján meghatározzák minden egyes alkalmazott kábítási módszernek az I. melléklet I. fejezetében megállapított fő paramétereit, melyek biztosítják azok hatékonyságát az állat elkábítása tekintetében;
- c) meghatározzák az abban az esetben teendő intézkedéseket, ha az 5. cikkben említett ellenőrzések azt jelzik, hogy az állatot nem kábították el megfelelően vagy – a 4. cikk (4) bekezdése szerint levágott állatok esetében – az állat még mindig életjelet mutat.

(3) Az e cikk (2) bekezdése alkalmazásában a vállalkozók alkalmazhatják a 13. cikkben említett, a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatókban leírt szabványműveleti előírásokat.

(4) A vállalkozók szabványműveleti előírásaikat kérésre a hatáskörrel rendelkező hatóság rendelkezésére bocsátják.

*7. cikk***Képesítési szint és bizonyítvány**

(1) A leölést és a kapcsolódó műveleteket csak a megfelelő szakértelemmel rendelkező személyek végezhetik, és nem okozhatnak elkerülhető fájdalmat, szorongást vagy szenvedést az állatoknak.

(2) A vállalkozók biztosítják, hogy a következő vágási műveleteket csak az ilyen műveletekre érvényes, a 21. cikkben előírt képesítési bizonyítvánnyal rendelkező olyan személyek végezhetik, akik bizonyítják, hogy képesek e műveleteket az e rendeletben megállapított szabályok szerint végezni:

▼B

- a) az állatok kezelése és ellátása a féken tartás előtt;
- b) az állatok féken tartása elkábítás vagy leölés céljából;
- c) az állatok elkábítása;
- d) a kábítás eredményességének értékelése;
- e) az élő állatokra való lábbilincs-felhelyezés és azok felemelése;
- f) az élő állatok elvéreztetése;
- g) a 4. cikk (4) bekezdése szerinti levágás.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség sérelme nélkül a prêmes állatok leölését a 21. cikkben említett olyan képesítési bizonyítvánnyal rendelkező személy jelenlétében és közvetlen felügyelete alatt kell végezni, amely a felügyelete alatt végzett minden műveletre érvényes. A prêmes állatok tenyésztésére szolgáló mezőgazdasági üzemeket működtető vállalkozók előzetesen értesítik a hatáskörrel rendelkező hatóságot az állatok leölésének időpontjáról.

*8. cikk***A féken tartásra szolgáló és kábító berendezések használati utasítása**

A féken tartásra szolgáló vagy kábító berendezésként értékesített vagy reklámozott termékek kizárólag akkor értékesíthetők, ha a használatukra vonatkozó, megfelelő utasításokat mellékelnek hozzájuk oly módon, hogy azok biztosítsák az állatok jólétének optimális feltételeit. Ezen utasításokat a gyártók az interneten keresztül is közzéteszik.

Az utasítások kitérnek különösen:

- a) azon állatok fajtájára, kategóriájára, mennyiségére és/vagy súlyára, amelyek számára a berendezést szánják;
- b) a különböző használati körülményeknek megfelelő, ajánlott paraméterekre, ideértve az I. melléklet I. fejezetében meghatározott fő paramétereket is;
- c) kábító berendezés esetében a berendezés hatékonysága megfigyelésének módjára, az e rendeletben meghatározott szabályoknak való megfelelésre tekintettel;
- d) a karbantartásra vonatkozó ajánlásokra és – amennyiben szükséges – a kábító berendezés kalibrálására.

*9. cikk***A féken tartásra szolgáló és kábító berendezések használata**

(1) A vállalkozók biztosítják, hogy az állatok féken tartására vagy elkábítására használt valamennyi berendezést az e célra kiképzett személyek a gyártók utasításaival összhangban karbantartják és ellenőrzik.

A vállalkozók karbantartási naplót vezetnek. E naplót legalább egy évig megőrzik és kérésre a hatáskörrel rendelkező hatóságok rendelkezésére bocsátják.

▼B

(2) A vállalkozók biztosítják, hogy a kábítási műveletek során a helyszínen azonnal rendelkezésre álljon egy megfelelő tartalék berendezés, és hogy azt az eredetileg használt kábító berendezés meghibásodása esetén haladéktalanul használatba helyezték. A tartalék berendezés használatakor alkalmazott módszer különbözhet az elsőként alkalmazott módszertől.

(3) A vállalkozók biztosítják, hogy az állatokat nem helyezik féken tartásra szolgáló berendezésbe, többek között fejrögzőtőkbe addig, amíg a kábításért vagy elvértetésért felelős személy készen nem áll az állat lehető leggyorsabban történő elkábítására vagy elvértetésére.

*10. cikk***Személyes otthoni fogyasztás**

Kizárólag a 3. cikk (1) bekezdésében, a 4. cikk (1) bekezdésében és a 7. cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeket kell alkalmazni a baromfitól, a nyúltól és a vadnyúttól eltérő állatok vágóhídon kívül történő olyan levágására és kapcsolódó műveletekre, amelyet a tulajdonos vagy a tulajdonos felelőssége és felügyelete alatt álló személy személyes otthoni fogyasztásra végez.

Mindazonáltal a 15. cikk (3) bekezdésében, valamint a III. melléklet 1.8–1.11. pontjában, 3.1. pontjában – és amennyiben az egyszerű kábításra vonatkozik – 3.2. pontjában foglalt követelményeket is alkalmazni kell a baromfitól, nyúltól, vadnyúttól, sertéstől, juhtól és kecskétől eltérő állatok személyes otthoni fogyasztásra, a tulajdonos vagy a tulajdonos felelőssége és felügyelete alatt álló személy által, vágóhídon kívül végzett levágására.

*11. cikk***Baromfi, nyúl és vadnyúl kis mennyiségű húsának közvetlen értékesítése**

(1) Kizárólag a 3. cikk (1) bekezdésében, a 4. cikk (1) bekezdésében és a 7. cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeket kell alkalmazni a baromfi, nyúl és vadnyúl mezőgazdasági üzemben történő levágására, amennyiben az kis mennyiségű húsnak a termelő által a végső fogyasztó részére vagy a végső fogyasztó számára közvetlenül ilyen húst értékesítő helyi kiskereskedelmi létesítmények részére friss húsként való közvetlen értékesítése céljából történik, feltéve, hogy a mezőgazdasági üzemben levágott állatok száma nem haladja meg az állatoknak a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárással meghatározandó maximális számát.

(2) Az e rendelet II. és III. fejezetében megállapított követelményeket alkalmazni kell ezen állatok levágására, amennyiben számuk meghaladja az e cikk (1) bekezdésében említett maximális számot.

*12. cikk***Behozatal harmadik országból**

Az e rendelet II. és III. fejezetében megállapított előírások alkalmazandók a 854/2004/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjában foglaltakra.

A harmadik országból behozott húst kísérő egészségügyi bizonyítványhoz csatolni kell egy olyan tanúsítványt, amely igazolja, hogy legalább az e rendelet II. és III. fejezetében megállapítottakkal egyenértékű követelmények betartására sor került.

▼B*13. cikk***A bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatók kidolgozása és terjesztése**

(1) A tagállamok e rendelet végrehajtásának megkönnyítése érdekében ösztönzik a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatók kidolgozását és terjesztését.

(2) Amennyiben a bevált gyakorlatokra vonatkozóan útmutatók összeállítására kerül sor, azok kidolgozását és terjesztését a vállalkozói szervezetek végzik

a) a nem kormányzati szervezetek képviselőivel, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal és egyéb érdekelttel konzultálva;

b) a 20. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett tudományos véleményekre figyelemmel.

(3) A hatáskörrel rendelkező hatóság értékeli a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatókat az arról való meggyőződés érdekében, hogy azokat a (2) bekezdésnek megfelelően dolgozták ki és összhangban állnak a meglévő közösségi iránymutatásokkal.

(4) Ha a vállalkozói szervezetek elmulasztják a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatók benyújtását, a hatáskörrel rendelkező hatóság kidolgozhatja és közzéteheti a bevált gyakorlatokra vonatkozó saját útmutatóját.

(5) A tagállamok a bevált gyakorlatokra vonatkozó valamennyi, a hatáskörrel rendelkező hatóság által jóváhagyott útmutatót továbbítják a Bizottság részére. A Bizottság nyilvántartási rendszert hoz létre és működtet ezen útmutatókra vonatkozóan, és azt a tagállamok rendelkezésére bocsátja.

III. FEJEZET

A VÁGÓHIDAKRA ALKALMAZANDÓ KIEGÉSZÍTŐ ELŐÍRÁSOK*14. cikk***A vágóhidak elrendezése, kialakítása és felszerelése**

(1) A vállalkozók biztosítják, hogy a vágóhidak elrendezése és kialakítása, valamint az ott használt berendezések megfeleljenek a II. mellékletben megállapított szabályoknak.

(2) E rendelet alkalmazásában a vállalkozók kérésre minden vágóhid tekintetében benyújtják a 853/2004/EK rendelet 4. cikkében említett hatáskörrel rendelkező hatóság részére legalább az alábbiakat:

a) az egyes vágóvonalakon óránként levágható állatok maximális száma;

b) azon állatkategóriák és súlycsoportok, amelyekre a rendelkezésre álló, féken tartásra szolgáló vagy kábító berendezés alkalmazható;

c) az egyes elhelyezésre szánt területek maximális kapacitása.

A hatáskörrel rendelkező hatóság a vágóhid jóváhagyásakor értékeli a vállalkozó által az első albekezdés szerint benyújtott információkat.

▼B

(3) A következők a 25. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban fogadhatók el:

- a) a II. mellékletben a mobil vágóhidak vonatkozásában meghatározott szabályoktól való eltérések;
- b) a II. mellékletnek a tudományos és műszaki fejlődés figyelembevétele céljából történő kiigazításához szükséges módosítások.

Az első albekezdés a) pontjában említett mentességek elfogadásáig a tagállamok a mobil vágóhidakra vonatkozó nemzeti szabályokat állapíthatnak meg vagy tarthatnak fenn.

(4) Az e cikk (2) bekezdésének és a II. mellékletnek a végrehajtására vonatkozó közösségi iránymutatások a 25. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban fogadhatók el.

*15. cikk***Kezelési és féken tartási műveletek a vágóhidakon**

(1) A vállalkozók biztosítják a III. mellékletben a vágóhidakra meghatározott műveleti szabályoknak való megfelelést.

(2) A vállalkozók biztosítják, hogy a 4. cikk (4) bekezdésének megfelelően előzetes elkábítás nélkül leölt valamennyi állatot egyedenként tartsák féken; a kérődzőket mechanikusan kell féken tartani.

A szarvasmarhákat megfordítással vagy más természetellenes helyzettel féken tartó rendszerek kizárólag olyan esetekben alkalmazhatók, amikor az állatok levágására a 4. cikk (4) bekezdése alapján kerül sor, és amennyiben rendelkeznek az állat fejének mind vízszintes, mind függőleges mozgását korlátozó, az állat méretéhez igazítható eszközzel.

(3) Tilos a következő féken tartási módszerek alkalmazása:

- a) eszméletüknél lévő állatok felfüggesztése vagy felemelése;
- b) az állatok lábán szorítógyűrű alkalmazása vagy lábuk megkötözése;
- c) a gerincvelő elvágása például lándzsával vagy törrel;
- d) elektromos áramnak az állat megbénítása céljából való alkalmazása, amely nem ellenőrzött körülmények között kábítja el vagy öli le az állatokat, különösen az áram oly módon történő alkalmazása, amely nem fogja körül az agyat.

Az a) és a b) pont nem alkalmazandó a baromfiknál használt lábbilincsre.

(4) A III. melléklet a tudományos és műszaki fejlődés, többek között az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság véleményének figyelembevétele céljából és a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban módosítható.

(5) A III. mellékletben megállapított szabályok végrehajtására vonatkozó közösségi iránymutatások a 25. cikk (2) bekezdésével összhangban fogadhatók el.

▼B*16. cikk***Vágóhídi nyomon követési eljárások**

(1) Az 5. cikk alkalmazásában a vállalkozók megfelelő nyomon követési eljárásokat vezetnek be és hajtanak végre a vágóhidakon.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett nyomon követési eljárásoknak le kell írniuk az 5. cikkben említett ellenőrzések elvégzésének a módját, és tartalmazniuk kell legalább az alábbiakat:

- a) a nyomon követési eljárásért felelős személyek neve;
- b) az állatok eszméletlenségére és eszméletére vagy érzékelésére vonatkozó jelek felismerésére kialakított mutatók; a 4. cikk (4) bekezdésének alapján levágott állatok esetében az életjel hiányának felismerésére szolgáló mutatók;
- c) kritériumok annak meghatározására, hogy a b) pontban említett mutatók eredményei kielégítőek-e;
- d) a nyomon követés végzésének körülményei és/vagy ideje;
- e) a nyomon követés során ellenőrizendő mintákban található állatok száma;
- f) megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy ha a c) pontban említett kritériumok nem teljesülnek, a kábítási vagy leölési műveleteket a hiányosságok okainak, illetve a szükséges változtatásoknak a megállapítása céljából felülvizsgálják.

(3) A vállalkozók minden vágóvonalon külön nyomon követési eljárást vezetnek be.

(4) Az ellenőrzések gyakoriságának megállapításakor figyelembe kell venni a fő kockázati tényezőket – így a levágott állatok fajtájának vagy méretének változásait vagy a személyzet munkamintáinak változásait –, és a gyakoriságot úgy kell megállapítani, hogy az ellenőrzések nagy megbízhatóságú eredményeket adjanak.

(5) E cikk (1)–(4) bekezdése alkalmazásában a vállalkozók alkalmazhatják a 13. cikkben említett, a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatókban leírt nyomon követési eljárásokat.

(6) A vágóhidakon alkalmazott nyomon követési eljárásokra vonatkozó, a bevált gyakorlattal kapcsolatos közösségi iránymutatások a 25. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban fogadhatók el.

*17. cikk***Állatjóléti tisztviselő**

(1) A vállalkozóknak minden vágóhidra állatjóléti tisztviselőt kell kinevezniük, aki segíti őket az e rendeletben meghatározott szabályok betartásának biztosításában.

▼B

(2) Az állatjóléti tisztviselő a vállalkozó közvetlen irányítása alatt áll, és közvetlenül neki tesz jelentést az állatok jólétével kapcsolatos ügyekről. Az állatjóléti tisztviselő előírhatja a vágóhíd személyzetének az e rendeletben meghatározott szabályoknak való megfeleléshez szükséges helyreállító intézkedések végrehajtását.

(3) Az állatjóléti tisztviselő feladatait a vágóhíd szabványműveleti előírásaiban kell megállapítani, és azt ténylegesen az érintett személyzet tudomására kell hozni.

(4) Az állatjóléti tisztviselő a 21. cikkben meghatározott képesítési bizonyítvánnyal rendelkezik, amely érvényes a felelősségi körébe tartozó vágóhídon végzett minden műveletre.

(5) Az állatjóléti tisztviselő nyilvántartást vezet a feladatai végzésének helyszínénél szolgáló vágóhídon az állatok jólétének javítása érdekében hozott intézkedésekről. E nyilvántartást legalább egy évig meg kell őrizni és kérésre a hatáskörrel rendelkező hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

(6) Az (1)–(5) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók az évi 1 000 emlős-számosállat-egységnél vagy 150 000 madárnál vagy nyúlnál kevesebb állatot levágó vágóhidakra.

Az előző albekezdés alkalmazásában a „számosállat-egység”: olyan szabványos mértékegység, amely összehasonlítás céljából lehetővé teszi a különböző kategóriákba tartozó állatfajok összevonását.

Az első albekezdés alkalmazása esetén a tagállamoknak a következő átszámítási arányokat kell alkalmazniuk:

- a) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK rendelet (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) ⁽¹⁾ értelmében kifejtett szarvasmarha-egyedek, valamint a lófélék: 1 számosállat-egység;
- b) egyéb szarvasmarha: 0,50 számosállat-egység;
- c) 100 kg feletti élősúlyú sertések: 0,20 számosállat-egység;
- d) egyéb sertések: 0,15 számosállat-egység;
- e) juh- és kecskefélék: 0,10 számosállat-egység;
- f) bárányok, gödölyék és 15 kg élősúly alatti malacok: 0,05 számosállat-egység.

IV. FEJEZET

KIIRTÁS ÉS SÜRGŐSSÉGI LEÖLÉS*18. cikk***Kiirtás**

(1) A kiirtásért felelős hatáskörrel rendelkező hatóság a művelet megkezdése előtt cselekvési tervet dolgoz ki az e rendeletben megállapított szabályoknak való megfelelés biztosítására.

⁽¹⁾ HL L 299., 2007.11.16., 1. o.

▼B

A közösségi állat-egészségügyi jogszabályok által előírt készenléti tervbe különösen a tervezett kábítási és leölési módszereket és az e rendeletben megállapított szabályoknak való megfelelést biztosító szabványművelési előírásokat kell belefoglalni, a készenléti tervben foglalt, a járvány feltételezett méretére és a kitörésének helyére vonatkozó feltételezés alapján.

(2) A hatáskörrel rendelkező hatóság:

a) biztosítja, hogy az ilyen műveleteket az (1) bekezdésben meghatározott cselekvési tervvel összhangban végezzék;

b) megtesz minden megfelelő intézkedést az állatok jólétének az elérhető legjobb körülmények között való megőrzésére.

(3) E cikk alkalmazásában, rendkívüli körülmények között a hatáskörrel rendelkező hatóság eltérést engedélyezhet e rendelet egy vagy több rendelkezésétől, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a rendelkezéseknek való megfelelés valószínűleg érinti az emberi egészséget vagy jelentősen lelassítja egy adott betegség felszámolásának folyamatát.

(4) Minden év június 30-ig az (1) bekezdésben említett hatáskörrel rendelkező hatóság jelentést küld a Bizottság felé az előző évben végzett kiirtási műveletekről, és azt az interneten is közzéteszi.

A jelentés minden kiirtási művelet tekintetében tartalmazza különösen az alábbiakat:

a) a kiirtás okai;

b) a leölt állatok száma és fajtája;

c) az alkalmazott kábítási és leölési módszerek;

d) a felmerült nehézségek leírása, és adott esetben az érintett állatok szenvedésének enyhítésére vagy minimalizálására talált megoldások;

e) a (3) bekezdés értelmében megadott bármely eltérés.

(5) A kiirtási cselekvési tervek kidolgozására és végrehajtására vonatkozó közösségi iránymutatások a 25. cikk (2) bekezdésével összhangban fogadhatók el.

(6) Adott esetben, az állatbetegségek bejelentő rendszerében (ADNS) gyűjtött információk figyelembevétele érdekében a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően eltérés állapítható meg az e cikk (4) bekezdésében megállapított jelentéstételi kötelezettségtől.

*19. cikk***Sürgősségi leölés**

Sürgősségi leölés esetén az állatok gondozója meghoz minden szükséges intézkedést az állatok lehető leghamarabb történő leölése érdekében.

V. FEJEZET

HATÁSKÖRREL RENDELKEZŐ HATÓSÁG

20. cikk

Tudományos támogatás

(1) Minden tagállam biztosítja, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok kérésére kellő tudományos támogatás álljon azok rendelkezésére, az alábbiak nyújtása révén:

- a) tudományos és műszaki szakértelem a vágóhidaknak a 14. cikk (2) bekezdésében említett engedélyezésével, valamint új kábitási módszerek kifejlesztésével kapcsolatban;
- b) tudományos vélemény a féken tartásra szolgáló és kábitó berendezések használatára és karbantartására vonatkozóan a gyártók által adott utasításokról;
- c) tudományos vélemény az e rendelet alkalmazásában a területén kidolgozott bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatókról;
- d) az e rendelet célját szolgáló ajánlások, különösen a vizsgálatokra és az ellenőrzésekre vonatkozóan;
- e) vélemény a különálló szervek és egységek kapacitásáról és alkalmasságáról a 21. cikk (2) bekezdésében megállapított követelmények teljesítése tekintetében.

(2) A tudományos támogatás hálózaton keresztül is nyújtható, feltéve, hogy az (1) bekezdésben felsorolt valamennyi feladatot elvégzik az érintett tagállamban folyó vonatkozó tevékenységek mindegyike tekintetében.

E célból minden tagállam kapcsolattartót jelöl ki, és elérhetőségét közzéteszi az interneten. E kapcsolattartó felelős az e rendelet végrehajtásával kapcsolatos műszaki és tudományos információk, valamint a legjobb gyakorlatok partnereivel és a Bizottsággal való megosztásáért.

21. cikk

Képesítési bizonyítvány

(1) A 7. cikk alkalmazásában a tagállamok kijelölik az alábbiakért felelős hatáskörrel rendelkező hatóságokat:

- a) annak biztosítása, hogy a képzési tanfolyamok elérhetők legyenek a leolást és a kapcsolódó műveleteket végző személyzet számára;
- b) képesítési bizonyítványok kibocsátása, amely a független záróvizsga sikeres letételét igazolja; e vizsga tárgyainak az érintett állatkategóriákra kell vonatkozniuk, és meg kell felelniük a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében említett műveleteknek, valamint a IV. mellékletben megállapított témaköröknek;
- c) az a) pontban említett tanfolyamok képzési programjainak, valamint a vizsga b) pontban említett tartalmának és szabályainak jóváhagyása.

▼B

(2) A hatáskörrel rendelkező hatóság a záróvizsgát és a képesítési bizonyítvány kiállítását átruházhatja egy különálló szervezetre vagy egységre, amely:

- a) rendelkezik az e feladatok elvégzéséhez szükséges szakértelemmel, személyzettel és felszereléssel;
- b) független, esetében a záróvizsga, valamint a képesítési bizonyítvány kiállítása tekintetében nem áll fenn összeférhetetlenség.

A hatáskörrel rendelkező hatóság a tanfolyamok megszervezésének feladatát is átruházhatja egy olyan különálló szervezetre vagy egységre, amely rendelkezik a feladat elvégzéséhez szükséges szakértelemmel, személyzettel és felszereléssel.

Az ilyen feladatokkal megbízott testületek és szervek adatait a hatáskörrel rendelkező hatóságnak nyilvánosan elérhetővé kell tennie az interneten.

(3) A képesítési bizonyítványokon fel kell tüntetni azokat az állatkezelési kategóriákat, berendezéstípusokat, valamint a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében felsorolt műveletek közül azokat, amelyekre a bizonyítvány érvényes.

(4) A tagállamok elismerik a más tagállamban kiállított képesítési bizonyítványokat.

(5) A hatáskörrel rendelkező hatóság kiállíthat ideiglenes képesítési bizonyítványokat, amennyiben:

- a) a kérelmező jelentkezett az (1) bekezdés a) pontjában említett képzési tanfolyamok egyikére;
- b) a kérelmező az adott elvégzendő tevékenységre kiállított képesítési bizonyítvánnyal rendelkező személy jelenlétében és annak közvetlen felügyelete alatt fog dolgozni;
- c) az ideiglenes bizonyítvány érvényessége nem haladja meg a három hónapot; valamint
- d) a kérelmező írásbeli nyilatkozatot tesz arról, hogy korábban ugyanilyen tárgyú ideiglenes képesítési bizonyítványt nem állítottak ki a számára, vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság számára kielégítően bizonyítja, hogy nem volt módjában a záróvizsgát letenni.

(6) Az igazságügyi hatóságnak vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az állatok kezelését megtiltó döntésének sérelme nélkül, képesítési bizonyítvány – ideértve az ideiglenes képesítési bizonyítványt is – kizárólag akkor állítható ki, ha a kérelmező írásban nyilatkozik arról, hogy a bizonyítvány iránti kérelem időpontját megelőző három évben nem sértette meg súlyosan az állatvédelemre vonatkozó közösségi és/vagy nemzeti jogszabályokat.

(7) A tagállamok e rendelet alkalmazásában elismerhetik a képesítési bizonyítványokkal egyenértékűként az egyéb célból megszerzett képesítéseket, amennyiben azokat az e cikkben megállapított feltételekkel megegyező feltételek mellett szerezték meg. A hatáskörrel rendelkező hatóság az interneten nyilvánosan hozzáférhetővé teszi és naprakészen tartja a képesítési bizonyítvánnyal egyenértékűként elismert képesítések listáját.

▼B

(8) Az e cikk (1) bekezdése alkalmazására vonatkozó közösségi iránymutatások a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban fogadhatók el.

VI. FEJEZET

MEG NEM FELELÉS, SZANKCIÓK ÉS VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK

▼M1**▼B***23. cikk***Szankciók**

A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megszegése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítására. A megállapított szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok az említett rendelkezésekről 2013. január 1-jéig tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul közlik a Bizottsággal az azokat érintő minden későbbi módosítást is.

*24. cikk***Végrehajtási szabályok**

Az e rendelet végrehajtásához szükséges részletes szabályok a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban fogadhatók el.

*25. cikk***A bizottsági eljárás**

(1) A Bizottság munkáját a 178/2002/EK rendelet 58. cikkével létrehozott Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam három hónap.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK*26. cikk***Szigorúbb nemzeti szabályozás**

(1) E rendelet nem akadályozhatja a tagállamokat abban, hogy olyan nemzeti szabályokat tartsanak fenn, amelyek e rendelet hatálybalépésekor érvényben vannak, és amelyek célja nagyobb fokú védelem biztosítása az állatoknak a leölés időpontjában.

2013. január 1-je előtt a tagállamok értesítik a Bizottságot az ilyen nemzeti szabályokról. A Bizottság felhívja a többi tagállam figyelmét e szabályokra.

▼B

(2) A tagállamok az alábbi területekkel kapcsolatban elfogadhatnak olyan nemzeti szabályokat, amelyek célja az e rendeletben foglaltaknál nagyobb fokú védelem biztosítása az állatoknak a leölés időpontjában:

- a) az állatok vágóhídon kívüli leölése és a kapcsolódó műveletek;
- b) a 853/2004/EK rendelet I. melléklete 1.6. pontjának meghatározása szerinti tenyésztett vad, köztük a rénszarvas levágása és a kapcsolódó műveletek;
- c) állatoknak a 4. cikk (4) bekezdése szerinti levágása és a kapcsolódó műveletek.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ilyen nemzeti szabályokról. A Bizottság felhívja a többi tagállam figyelmét e szabályokra.

(3) Amennyiben valamely új tudományos bizonyíték alapján egy tagállam szükségesnek látja olyan intézkedések meghozatalát, amelyeknek célja az I. mellékletben említett kábítási módszer tekintetében nagyobb fokú védelem biztosítása az állatoknak a leölés időpontjában, a tagállam a tervezett intézkedésekről tájékoztatja a Bizottságot. A Bizottság felhívja a többi tagállam figyelmét ezen intézkedésekre.

A Bizottság az értesítéstől számított egy hónapon belül a 25. cikk (1) bekezdésében említett bizottság elé utalja az ügyet, és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságtól kapott vélemény alapján, valamint a 25. cikk (2) bekezdésében foglalt eljárással összhangban jóváhagyja vagy elutasítja a szóban forgó nemzeti intézkedéseket.

Amennyiben a Bizottság szükségét látja, a jóváhagyott nemzeti intézkedések alapján az I. mellékleten elvégzendő módosításokat javasolhat a 4. cikk (2) bekezdésével összhangban.

(4) A tagállamok nem tilthatják meg, illetve nem akadályozhatják a más tagállamokban leölt állatoktól származó, állati eredetű termékek területükön való forgalomba hozatalát, arra hivatkozva, hogy az érintett állatok leölésére nem azon nemzeti jogszabályaikkal összhangban került sor, amelyeknek célja nagyobb fokú védelem biztosítása az állatoknak a leölés időpontjában.

*27. cikk***Jelentéstétel**

(1) A Bizottság 2014. december 8-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a halak leölés során való védelmére vonatkozó rendelkezések bevezetésének a lehetőségéről, az állatjóléti, valamint a társadalmi-gazdasági és környezeti hatások figyelembevételével. E jelentést a Bizottság – adott esetben – jogalkotási javaslatokkal egészíti ki, melyek célja e rendelet módosítása a halak leölés során való védelmére vonatkozó konkrét szabályok beillesztésével.

Ezen intézkedések elfogadásáig a tagállamok fenntarthatnak vagy elfogadhatnak a halak levágás vagy leölés során való védelmére vonatkozó nemzeti szabályokat, és azokról tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A Bizottság 2012. december 8-ig a szarvasmarhákat megfordítással vagy más természetellenes helyzettel féken tartó rendszerekről szóló jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésnek az e rendszereket a szarvasmarhákat természetes helyzetben tartó rendszerekkel összehasonlító tudományos vizsgálat eredményein kell alapulnia,

▼B

és figyelembe kell vennie az állatjóléti szempontokat, valamint a társadalmi-gazdasági vonatkozásokat, beleértve azok vallási közösségek általi elfogadhatóságát és a vállalkozók biztonságát is. E jelentést – adott esetben – jogalkotási javaslatok egészítik ki, melyek célja e rendelet módosítása a szarvasmarhákat megfordítással vagy más természetellenes helyzettel féken tartó rendszerek tekintetében.

(3) A Bizottság 2013. december 8-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a baromfi esetében alkalmazott különféle kábítási módszerekről, különösen a csoportos vízfürdős kábítókról, az állatjóléti, valamint a társadalmi-gazdasági és környezeti hatások figyelembevételével.

*28. cikk***Hatályon kívül helyezés**

(1) A 93/119/EGK irányelv hatályát veszti.

E rendelet 29. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában azonban a 93/119/EGK irányelv alábbi rendelkezései továbbra is alkalmazandók:

a) A. melléklet:

i. az I. szakasz 1. pontja;

ii. a II. szakasz 1. pontja, 3. pontjának második mondata, 6., 7. és 8. pontja, valamint 9. pontjának első mondata;

b) a C. melléklet II. szakaszának 3.A.2. pontja, 3.B.1. pontjának első alpontja, 3.B.2. és 3.B.4 pontja, valamint 4.2. és 4.3. pontja;

(2) A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre a rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

*29. cikk***Átmeneti rendelkezések**

(1) A 14. cikk (1) bekezdését 2019. december 8-ig csak az olyan új vágóhidakra vagy a II. mellékletben megállapított szabályok hatálya alá tartozó bármely új elrendezésre, kialakításra vagy berendezésre kell alkalmazni, amelyet 2013. január 1-je előtt nem helyeztek üzembe.

(2) A tagállamok 2015. december 8-ig a 21. cikkben meghatározott képesítési bizonyítványt egyszerűsített vizsgaeljárás útján is kiállíthatják a legalább három éves, releváns szakmai tapasztalatot igazoló személyek számára.

*30. cikk***Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet 2013. január 1-jétől alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

I. MELLÉKLET

AZ ELKÁBÍTÁSI MÓDSZEREK LISTÁJA ÉS A KAPCSOLÓDÓ ELŐÍRÁSOK

(a 4. cikk rendelkezései alapján)

I. FEJEZET

Módszerek

1. táblázat – Mechanikai módszerek

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	Bizonyos módszerekhez kapcsolódó egyedi előírások – e melléklet II. fejezete
1	Behatoló, rögzített závarzatú eszköz	Az agy súlyos és visszafordíthatatlan károsodása a rögzített závarzat ütésétől és behatolásától. Egyszerű kábítás.	Minden faj. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	A lövés helyzete és iránya. Az állat mérete és a fajok alapján megfelelő sebességű, kimeneti hosszúságú és átmérőjű závarzat. A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam (s).	Nem alkalmazandó.
2	Nem behatoló, rögzített závarzatú eszköz	Az agy súlyos károsodása a rögzített závarzat ütésétől, amely azonban nem hatol be. Egyszerű kábítás.	Kérődzők, baromfik, nyúl és vadnyúl. Kizárólag kérődzők levágására. Baromfi, nyúl és vadnyúl levágása, kiirtása és egyéb esetek.	A lövés helyzete és iránya. Az állat mérete és a fajok alapján megfelelő sebességű, átmérőjű és formájú závarzat. A használt töltény ereje. A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam (s).	1. pont
3	Szabadgolyós tűzfegyver	Az agy súlyos és visszafordíthatatlan károsodása egy vagy több lövedék ütésétől és behatolásától.	Minden faj. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	A lövés helyzete. A töltény ereje és kalibere. A tűzfegyver típusa.	Nem alkalmazandó.
4	Összezúzás	Az egész állat azonnali felapritása.	72 óránál fiatalabb csibék és embriók. A levágáson kívüli minden egyéb eset.	A bevezetendő mennyiség maximális mérete. A kések közötti távolság és a forgássebesség. Intézkedés a túlterhelés megelőzésére.	2. pont

▼B

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	Bizonyos módszerekhez kapcsolódó egyedi előírások – e melléklet II. fejezete
5	Csigolyatörés	A nyak kézzel történő vagy mechanikai nyújtása és kitekerése, amely az agyi vérellátás megszüntetését okozza.	Legfeljebb 5 kg élő súlyú baromfi. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	Nem alkalmazandó.	3. pont
6	A fejre mért hirtelen ütés	A fejre mért erőteljes, célzott ütés, amely súlyos agykárosodást okoz.	Legfeljebb 5 kg élő súlyú malac, bárány, gödölye, nyúl, vadnyúl, prémes állatok és baromfik. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	Az ütés ereje és bevitelének helye.	3. pont

2. táblázat – Elektromos áram alkalmazásával járó módszerek

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	E melléklet II. fejezetének egyedi előírásai
1	A fejen alkalmazott elektromos kábítás	Elektromos áram alkalmazása az agyban, amely az elektroencefalogramon (EEG) általános epileptikus képet hoz létre. Egyszerű kábítás.	Minden faj. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	Minimális áramerősség (A vagy mA). Minimális feszültség (V). Maximális frekvencia (Hz). Legrövidebb alkalmazási idő. A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam (s). A berendezés kalibrálásának gyakorisága. Az áram keringésének optimális beállítása. A kábítás előtti áramutések megakadályozása. Az elektródák helyzete és érintkezési felületei.	4. pont
2	A fejen és a testen alkalmazott elektromos kábítás	Elektromos áram alkalmazása a testen, amely az EEG-n általános epileptikus képet hoz létre, és a szív fibrillációját vagy leállítását okozza.	Minden faj. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	Minimális áramerősség (A vagy mA). Minimális feszültség (V). Maximális frekvencia (Hz). Legrövidebb alkalmazási idő.	5. pont

▼B

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	E melléklet II. fejezetének egyedi előírásai
		Egyszerű kábítás levágás esetében		<p>A berendezés kalibrálásának gyakorisága.</p> <p>Az áram keringésének optimális beállítása.</p> <p>A kábítás előtti áramütések megakadályozása.</p> <p>Az elektródák helyzete és érintkezési felületei.</p> <p>A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam (s) egyszerű kábítás(ok) esetében.</p>	
3	Elektromos vízfürdő	<p>Elektromos áram alkalmazása vízfürdőn keresztül a teljes testen, az EEG-n általános epilepsziás képet hoz létre, és kialakulhat a szív fibrillációja vagy leállása.</p> <p>Egyszerű kábítás, kivéve, ha a frekvencia nem haladja meg az 50 Hz-et.</p>	<p>Baromfi.</p> <p>Levágás, kiirtás és egyéb esetek.</p>	<p>Minimális áramerősség (A vagy mA).</p> <p>Minimális feszültség (V).</p> <p>Maximális frekvencia (Hz).</p> <p>A berendezés kalibrálásának gyakorisága.</p> <p>A kábítás előtti áramütések megakadályozása.</p> <p>A fájdalom minimalizálása a lábbilincs felhelyezésekor.</p> <p>Az áram keringésének optimális beállítása.</p> <p>A lábbilincs maximális alkalmazási ideje a vízfürdő előtt.</p> <p>Legrövidebb alkalmazási idő az egyes állatok tekintetében.</p> <p>A madarak vízbe eresztése a szárnyak tetejéig.</p> <p>A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam 50 Hz frekvencia fölött (s).</p>	6. pont

▼M2

3. táblázat – Szabályozott atmoszférájú módszerek

▼B

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	E melléklet II. fejezetének egyedi előírásai
1	Szén-dioxid magas koncentrációban	Több mint 40 % szén-dioxidot tartalmazó gázkeverék közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon. A módszer aknában, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható. Egyszerű kábítás sertések levágása esetében.	►C2 Sertés, menyét-félék, csincsillák, baromfi a kacsák és a libák kivételével. ◀ Kizárólag sertések levágására. Baromfi, menyét-félék, csincsillák, sertés levágásától eltérő esetek.	A szén-dioxid koncentrációja. Az alkalmazás időtartama. A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam egyszerű kábítás esetében (s). A gáz minősége. A gáz hőmérséklete.	7. pont 8. pont
2	Szén-dioxid két fázisban	Legfeljebb 40 % szén-dioxidot tartalmazó gázkeverék fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon, amit az állatok eszméletvesztése után magasabb szén-dioxid-koncentráció követ.	Baromfi. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	A szén-dioxid koncentrációja. Az alkalmazás időtartama. A gáz minősége. A gáz hőmérséklete.	Nem alkalmazandó.
3	Szén-monoxid inert gázokhoz keverve	Legfeljebb 40 % szén-dioxidot tartalmazó inertgázkeverék közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon, ami oxigénhiányhoz vezet. A módszer aknában, zsákban, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható. Egyszerű kábítás a sertések esetében, ha a szén-dioxid legalább 30 %-a alkalmazásának ideje kevesebb mint 7 perc.	Sertés és baromfi. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	A szén-dioxid koncentrációja. Az alkalmazás időtartama. A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam egyszerű kábítás esetében (s). A gáz minősége. A gáz hőmérséklete. Az oxigén koncentrációja.	8. pont

▼ **B**

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	E melléklet II. fejezetének egyedi előírásai
		Egyszerű kábítás a baromfi esetében, ha a szén-dioxid legalább 30 %-a alkalmazásának teljes ideje kevesebb mint 3 perc.			
4	Inert gázok	Inertgáz-keverék – mint például az argon vagy a nitrogén – közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon, ami oxigénhiányhoz vezet. A módszer aknában, zsákban, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható. Egyszerű kábítás sertések levágása esetében. Egyszerű kábítás a baromfi esetében, ha az oxigénhiány alkalmazásának ideje kevesebb mint 3 perc.	Sertés és baromfi. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	Az oxigén koncentrációja. Az alkalmazás időtartama. A gáz minősége. A kábítás és a leölés közötti maximális időtartam egyszerű kábítás esetében (s). A gáz hőmérséklete.	8. pont
5	Szén-monoxid (tisztáforrás)	Több mint 4 % szén-monoxidot tartalmazó gázkeverék alkalmazása az eszméletükön lévő állatokon.	Prémes állatok, baromfik és malacok. A levágástól eltérő esetek.	A gáz minősége. A szén-monoxid koncentrációja. Az alkalmazás időtartama. A gáz hőmérséklete.	9.1., 9.2. és 9.3. pont
6	Szén-monoxid más gázokhoz keverve	Több mint 1 %-nyi, más gázokhoz adott szén-monoxidot tartalmazó gázkeverék alkalmazása az eszméletükön lévő állatokon.	Prémes állatok, baromfik és malacok. A levágástól eltérő esetek.	A szén-monoxid koncentrációja. Az alkalmazás időtartama. A gáz hőmérséklete. A motor által termelt gáz szűrése.	9. pont
7	Alacsony légnyomással történő kábítás	Eszméletüknél lévő állatok fokozatos dekompreszióval való expozíciója a rendelkezésre álló oxigén 5 %-nál kisebb mértékűre való csökkentésével.	Legfeljebb 4 kg élőtömegű brojlercsirkék. Levágás, kiirtás és egyéb esetek.	A dekompreszió mértéke. Az alkalmazás időtartama. A környezet hőmérséklete és páratartalma.	10.1. – 10.5. pont

▼ **M2**

4. táblázat – Más módszerek

Szám	Név	Leírás	Alkalmazási feltételek	Fő paraméterek	E melléklet II. fejezetének egyedi előírásai
1	Halálos injekció	Az eszméletvesztést és az érzékelés elvesztését visszafordíthatatlan halál követi, amelyet az állatorvosi gyógyszerek beinjekciózása okoz.	Minden faj. A levágástól eltérő esetek.	Az injekció típusa. Jóváhagyott gyógyszerek felhasználása.	Nem alkalmazandó.

II. FEJEZET

Egyes módszerekre vonatkozó egyedi előírások

1. *Nem behatoló, rögzített závarzatú eszköz*

E módszer alkalmazásakor a vállalkozóknak ügyelniük kell arra, hogy ne okozzanak koponyatörést.

E módszert csak 10 kg-nál kisebb élőszűlyű kérődzők esetében lehet alkalmazni.

2. *Összezúzás*

A módszernek biztosítania kell az állat azonnali összezúzását és azonnali halálát. A berendezésnek gyorsan forgó, mechanikusan működtetett vágókékből vagy expandált polisztirolból készült kiálló részekből kell állnia. A berendezés kapacitásának elegendőnek kell lennie az összes állat azonnali leöléséhez, nagyszűlyű állat esetében is.

3. *Csigolyatörés és a fejre mért hirtelen ütés*

Ezeket a módszereket nem lehet rutinszerűen alkalmazni, alkalmazásukra kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha nem áll rendelkezésre más kábítási módszer.

Ezek a módszerek vágóhidakon kizárólag a kábítást helyettesítő tartalékmódszerként alkalmazhatók.

Kézzel történő csigolyatörés vagy a fejre mért hirtelen ütés alkalmazásával egyetlen személy sem ölhet le naponta hetven állatnál többet.

A csigolyatörés módszerét nem szabad alkalmazni három kg-ot meghaladó élőszűlyű állatokon.

4. *A fejen alkalmazott elektromos kábítás*

4.1. A fejen alkalmazott elektromos kábítás során az elektródáknak be kell fogniuk az állat agyát és azokat az állat méretéhez kell igazítani.

4.2. A fejen alkalmazott elektromos kábítást az 1. táblázatban foglalt minimális áramerősségeknek megfelelően kell elvégezni.

1. táblázat – A fejen alkalmazott elektromos kábítás áramerősségének minimális értékei

Állatkategóriák	6 hónapos vagy idősebb szarvasmarhafélék	6 hónapnál fiatalabb szarvasmarhafélék	Juh- és kecskefélék	Sertésfélék	Csirke	Pulyka
Minimális áramerősség	1,28 A	1,25 A	1,00 A	1,30 A	240 mA	400 mA

5. *A fejen és a testen alkalmazott elektromos kábítás*5.1. *Juh- és kecske-, valamint sertésfélék*

A fejen és a testen alkalmazott elektromos kábítás minimális áramerőssége 1 amper juhok és kecskék, és 1,30 amper sertések esetében.

▼B

5.2. Rókák

Az elektródákat a szájhoz és a végbélhez kell kapcsolni, legalább 0,3 amper áramerősséget kell alkalmazni legalább 110 volt feszültséggel, legalább 3 másodpercen át.

5.3. Csincsillák

Az elektródákat a fülhöz és a farokhoz kell kapcsolni, legalább 0,57 amper erősségű árammal, legalább 60 másodpercen át.

6. *A baromfik elektromos vízfürdős kábítója*

6.1. Ha az állatok túl kis méretűek a vízfürdős kábítóhoz, vagy ha a lábbilincs felhelyezése inkább fájdalmat okoz, vagy növeli a fájdalmat (mint a láthatóan sérült állatoknál), nem szabad lábbilincset felhelyezni. Ilyen esetekben más módszerrel kell leölni őket.

6.2. A lábbilincset be kell nedvesíteni, mielőtt az élő madarakat megbilincselik és alkalmazzák rájuk az áramot. A madarakat mindkét lábuknál fogva kell fellőgatni.

6.3. A 2. táblázatban említett állatok esetében a vízfürdős kábítást az abban a táblázatban foglalt minimális áramerősségeknek megfelelően kell elvégezni, az állatokon pedig legalább négy másodperces időtartamra kell alkalmazni azt.

2. táblázat – *A vízfürdős kábító berendezésre előírt elektromossági követelmények*
(állatonként meghatározott átlagértékek)

Frekvencia (Hz)	Csirke	Pulyka	Kacsa és liba	Fürj
< 200 Hz	100 mA	250 mA	130 mA	45 mA
200-tól 400 Hz-ig	150 mA	400 mA	Nem engedélyezett	Nem engedélyezett
400-tól 1 500 Hz-ig	200 mA	400 mA	Nem engedélyezett	Nem engedélyezett

7. *Szén-dioxid magas koncentrációban*

A sertés, a menyétfélék és a csincsillák esetében legalább 80 %-os szén-dioxid-koncentrációt kell alkalmazni.

8. *Szén-dioxid, inert gázok vagy az említett gázkeverékek kombinációjának használata.*

A gáz semmilyen körülmények között nem hatolhat be az állatok elkábítására vagy leölésére szolgáló kamrába vagy helyre oly módon, hogy az égési sérülést vagy riadalmat okozhasson fagyás vagy a páratartalom hiánya miatt.

9. *Szén-monoxid (tisztá forrás vagy más gázokhoz adva)*

9.1. Az állatokat egész idő alatt szemmel kell tartani.

9.2. Az állatokat egyenként kell bevezetni, és gondoskodni kell arról, hogy a következő állat bevezetésekor az előző már eszméletlen vagy halott legyen.

9.3. Az állatokat a kamrában kell hagyni, amíg el nem pusztulnak.

9.4. A kifejezetten az állatok leölésének céljára átalakított motor által előállított gáz is felhasználható, amennyiben az állatok leöléséért felelős személy előzetesen meggyőződött arról, hogy a felhasznált gáz

- megfelelően le van hűtve;
- megfelelően szűrt;
- nem tartalmaz semmiféle irritáló anyagot vagy gázt.

A motort minden évben ellenőrizni kell, mielőtt állatok leölésére kerülne sor.

9.5. Az állatokat nem szabad a kamrába vinni, amíg a szén-monoxid-koncentráció el nem érte a minimális szintet.

▼ M210. *Alacsony légnyomással történő kábítás*

10.1. Az első szakaszban a dekompreszió mértéke nem lehet nagyobb, mint a standard tengerszinti légköri nyomás 760 Torról–250 Torra való csökkenésével járó dekompreszió mértéke, és időtartama legalább 50 másodperc.

10.2. A második szakaszban, a következő 210 másodpercen belül 160 Torr értékű minimális standard tengerszinti légköri nyomást kell elérni.

10.3. A nyomás-idő görbét úgy kell alakítani, hogy minden madár visszafordíthatatlanul elkábuljon a ciklus ideje alatt.

10.4. A kamrát szivárgásvizsgálatnak kell alávetni, és az egyes üzemmenetek előtt – de legalább naponta – kalibrálni kell a nyomásmérőket.

10.5. Az abszolút vákuumnyomásra, az expozíciós időre, a hőmérsékletre és a nedvességtartalomra vonatkozó nyilvántartásokat legalább egy évig meg kell őrizni.

II. MELLÉKLET

A VÁGÓHIDAK ELRENDEZÉSE, KIALAKÍTÁSA ÉS FELSZERELÉSE

(a 14. cikk rendelkezései alapján)

1. *Elhelyezésre szolgáló létesítmények*

1.1. A szellőztető rendszert úgy kell megtervezni, kialakítani és karbantartani, hogy az állatjólét folyamatosan biztosítva legyen, a várt időjárási viszonyok figyelembevételével.

1.2. Amennyiben a szellőztetés mechanikus úton történik, gondoskodni kell a meghibásodás esetén működésbe lépő riasztóról és tartalék berendezésről.

1.3. Az elhelyezésre szolgáló létesítményeket úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy az állatok megsérülésének a kockázata és a váratlan zajok előfordulása minimális legyen.

1.4. Az elhelyezésre szolgáló létesítményeket úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy az lehetővé tegye az állatok felügyeletét. Megfelelő rögzített vagy hordozható világítást kell biztosítani az állatok mindenkori felügyeletének a lehetővé tétele érdekében.

2. *A nem konténerben szállított állatok elhelyezésére szolgáló létesítmények*

2.1. A karámokat, átjárókat és útvonalakat úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy:

a) az állatok a kívánt irányban szabadon mozoghassanak, elterelés nélkül, kihasználva az állatok csoportos közlekedésre való hajlamát;

b) a sertések és a bárányok egymás mellett haladhassanak, a féken tartásra szolgáló berendezéshez vezető út kivételével.

2.2. A rámpákat és hidakat oldalvédelemmel kell ellátni, hogy az állatok ne tudjanak leesni.

2.3. A karámokban lévő itatórendszert úgy kell megtervezni, kialakítani és karbantartani, hogy az összes állat sérülés és a mozgásában való korlátozás nélkül bármikor tiszta vízhez juthasson.

2.4. Amennyiben használnak várakozásra szolgáló karámot, azt úgy kell kialakítani, hogy a karám és a kábítás helyéhez vezető útvonal között emelőpadló és erős oldalfalak legyenek, továbbá úgy kell megtervezni, hogy az állatok ne akadjanak el, illetve ne tapossák el egymást.

2.5. A padlózatot úgy kell megépíteni és karbantartani, hogy minimálisra csökkentse a csúszás, az elesés vagy az állatok lábán okozott sérülés veszélyét.

2.6. Az olyan vágóhidakon, ahol az állatokat természetes védett vagy árnyékos helyen nem rendelkező kifutón helyezik el, gondoskodni kell a kedvezőtlen időjárási körülményekkel szembeni megfelelő védelemről. Megfelelő védelem hiányában ezek a kifutók kedvezőtlen időjárási körülmények esetén nem használhatók. Természetes vízforrás hiányában gondoskodni kell itató berendezésről.

3. *Féken tartásra szolgáló berendezések és felszerelések*

3.1. A féken tartásra szolgáló berendezéseket és felszereléseket úgy kell megtervezni, megépíteni és karbantartani, hogy:

a) optimalizálja a kábítási vagy leölési módszerek alkalmazását;

b) megelőzze az állatok sérülését vagy a rajtuk keletkezett zúzódásokat;

▼B

c) minimálisra csökkentse a féken tartott állatok küzdelmét és hangadását;

d) minimálisra csökkentse a féken tartás időtartamát.

3.2. A szarvasmarhafélék esetében a pneumatikus rögzített závarzatú pisztoly alkalmazásakor a féken tartásra szolgáló boxokat olyan eszközzel kell ellátni, hogy az megakadályozza az állat fejének oldalirányú és függőleges mozgását.

4. *Elektromos kábító berendezés (a vízfürdős kábító berendezés kivételével)*

4.1. Az elektromos kábító berendezéseket olyan eszközzel kell ellátni, amely minden elkábított állat esetében kijelzi és rögzíti a legfőbb elektromos paraméterek adatait. A berendezést a személyzet számára jól láthatóan kell elhelyezni, és annak jól látható és hallható figyelmeztető jelzést kell adnia, ha az alkalmazási idő nem éri el az előírt szintet. Ezt a nyilvántartást legalább egy évig meg kell őrizni.

4.2. A féken tartásra szolgáló berendezéshez kapcsolt automatikus elektromos kábító berendezés állandó áramerősséggel működik.

5. *Vízfürdős kábító berendezés*

5.1. A lábbilincs-sort úgy kell megtervezni és elhelyezni, hogy a rájuk akasztott madarakat ne akadályozza semmi, és az állatok zavarását a minimumra csökkentsék.

5.2. A lábbilincs-sort úgy kell megtervezni, hogy az azokon lógó madarak egy percnél hosszabb ideig ne maradjanak eszméletüknél. A kacsza, a liba és a pulyka azonban két percnél hosszabb ideig nem maradhat eszméleténél.

5.3. A lábbilincs-sornak teljes hosszában – a forrázó tartály bemeneti pontjáig – elérhetőnek kell lennie, hogy szükség esetén le lehessen venni állatokat a vágóvonalról.

5.4. A fém lábbilincsek méretének és formájának meg kell felelnie a levágásra kerülő baromfi lábméretének, hogy az elektromos kapcsolat fájdalommentesen létrehozható legyen.

5.5. A vízfürdős kábító berendezést elektromosan szigetelt bevezető rámpával kell felszerelni, és úgy kell megtervezni és karbantartani, hogy megakadályozza a bejáratnál a túlfolyást.

5.6. A vízfürdőt úgy kell megtervezni, hogy a madarak merülési szintjét könnyen ki lehessen igazítani.

5.7. A vízbe helyezett elektródának végig kell érnie a vízfürdő hosszán. A vízfürdőt úgy kell megtervezni és karbantartani, hogy amikor a lábbilincsek elhaladnak a víz fölött, folyamatosan kapcsolatban legyenek a földelt dörzsléccel.

5.8. A lábbilincssel való felfüggesztéstől a vízfürdőbe bocsátásig egy, a mellkasukkal érintkezésben lévő rendszer segítségével gondoskodni kell a madarak megnyugtatójáról.

5.9. A vízfürdős kábító berendezéshez hozzáférést kell biztosítani az elkábított, de technikai hiba vagy a sor lemaradása miatt a vízfürdőben maradt madarak elvezetésének lehetővé tétele érdekében.

5.10. A vízfürdős kábító berendezéseket olyan eszközzel kell ellátni, amely kijelzi és rögzíti az alkalmazott fő elektromos paraméterek adatait. Ezt a nyilvántartást legalább egy évig meg kell őrizni.

▼B*6. Gázt alkalmazó kábító berendezés sertés és baromfi számára*

6.1. A gázt alkalmazó kábítókat – a szállítószalagosakat is beleértve – úgy kell megtervezni és megépíteni, hogy:

- a) optimalizálja a gázzal történő kábítás alkalmazását;
- b) megelőzze az állatok sérülését vagy a rajtuk keletkezett zúzódásokat;
- c) minimálusra csökkentse a féken tartott állatok küzdelmét és hangadását.

6.2. A gázt alkalmazó kábítókat fel kell szerelni a gáz koncentrációjának és az alkalmazás idejének folyamatos mérésére, kijelzésére és rögzítésére alkalmas berendezéssel, amely világosan látható és hallható figyelmeztetést ad, ha a gáz koncentrációja az előírt szint alá csökken. A berendezést a személyzet számára jól láthatóan kell elhelyezni. Ezt a nyilvántartást legalább egy évig meg kell őrizni.

6.3. A gázt alkalmazó kábítót úgy kell kialakítani, hogy az állatok még a lehetséges legnagyobb kapacitásnál is le tudjanak feküdni anélkül, hogy megakadnának egymásban.

▼M2*7. Alacsony légnyomással történő kábítás*

7.1. Az alacsony légnyomású kábító berendezéseket úgy kell megtervezni és megépíteni, hogy a kamrában olyan vákuumot biztosítsanak, amely a rendelkezésre álló oxigén csökkentése és a minimális nyomás fenntartása révén lehetővé teszi a lassú fokozatos dekompressziót.

7.2. A rendszer felszereltségének biztosítania kell az abszolút vákuumnyomás, az expozíciós idő, a hőmérséklet és a páratartalom folyamatos mérését, kijelzését és rögzítését, és tisztán látható és hallható figyelmeztető jelzést kell adnia abban az esetben, ha a nyomás eltér az előírt szintektől. Az eszköznek jól láthatónak kell lennie a személyzet számára.

III. MELLÉKLET

A VÁGÓHIDAK MŰKÖDÉSI SZABÁLYAI

(a 15. cikk rendelkezései alapján)

1. Az állatok megérkezése, mozgatása és kezelése

1.1. Az állatszállítmányok jólléti körülményeit az állatjólléti tisztviselőnek vagy közvetlen beosztottjának a szállítmány érkezésekor a prioritások megállapítása céljából rendszeresen értékelnie kell, különösen annak meghatározása révén, hogy mely állatnak vannak sajátos állatjólléti szükségletei, illetve milyen megfelelő intézkedéseket kell tenni.

1.2. Az állatokat a megérkezés után a lehető leghamarabb ki kell rakodni, azt követően pedig szükségtelen késedelem nélkül le kell vágni.

A nyúl és a vadnyúl kivételével el kell helyezni azon emlősöket, amelyeket érkezésük után nem visznek azonnal a levágás helyére.

Azokat az állatokat, amelyeket nem vágnak le az érkezésüket követő tizenkét órán belül, meg kell etetni, majd számukra megfelelő időszakonként mérsékelt mennyiségű takarmányt kell adni. Az ilyen esetekben az állatoknak megfelelő mennyiségű almot vagy annak megfelelő anyagot kell adni, amely biztosítja az állatfajta és az érintett számú állat megfelelő kényelmét. Ennek az anyagnak hatékony vízelvezetést kell garantálnia vagy megfelelően fel kell szívnia a vizeletet és az ürüléket.

1.3. Az állatok szállítására használt konténereket megfelelő rendben kell tartani, azokkal gondosan kell bánni, különösen ha azok perforált vagy rugalmas aljzattal rendelkeznek, és:

- a) nem szabad azokat dobni, leejteni vagy feldönteni;
- b) lehetőleg vízszintesen, gépi úton kell azokat be- és kirakodni.

Amikor csak lehetséges, az állatokat egyesével kell kirakodni.

1.4. Ha a konténereket egymás tetejére pakolják, megfelelő óvintézkedéseket kell tenni:

- a) annak érdekében, hogy a vizelet és az ürülék ne kerüljön át az alul lévő konténerbe;
- b) a konténerek stabilitása érdekében;
- c) az akadálytalan szellőzés biztosítására.

1.5. Vágás esetén az el nem választott állatok, a tejelő állatok, az utazás alatt szülő vagy megszületett állatok elsőbbséget élveznek a többi állatfajta előtt. Amennyiben ez nem lehetséges, intézkedéseket kell hozni a szenvedéseik enyhítésére, különösen a következők révén:

- a) a tejelő állatok legfeljebb 12 óránként történő megfejése;
- b) ha a nőtény állat szül, akkor az újszülött állatnak megfelelő szopási és jólléti körülmények biztosítása;
- c) a konténerben született állat számára víz biztosítása.

1.6. A lerakodás után nem közvetlenül a levágás helyére vitt emlősök számára – a nyulak és vadnyulak kivételével – megfelelő itatóeszköz révén folyamatos ivóvízellátást kell biztosítani.

1.7. Gondoskodni kell az elkábitásra vagy leölésre váró állatok folyamatos utánpótlásáról annak elkerülése érdekében, hogy a kezelőknek az állatokat ki kelljen hajtaniuk a várakozásra szolgáló karámból.

▼B

1.8. Tilos:

- a) az állatokat ütni vagy rúgni;
- b) nyomást gyakorolni az állat testének bármely különösen érzékeny pontjára úgy, hogy az az állat számára egyébként elkerülhető fájdalmat vagy szenvedést okozzon;
- c) az állat felemelése vagy vonszolása a fejnél, a füleknél, a szarvaknál, a lábaknál, a faroknál vagy a bundánál fogva, illetve az egyébként fájdalmat vagy szenvedést okozó bánásmód;

Az állatok lábuknál fogva történő felemelésének a tilalma azonban nem vonatkozik a baromfira, a nyúlra és a vadnyúlra.

- d) döfő vagy más hegyes végű eszközök használata;
- e) az állat farkának csavarása, összezúzása vagy eltörése, illetve az állat szemének megragadása.

1.9. Az áramütést adó eszközök alkalmazása lehetőség szerint kerülendő. Az ilyen eszközök használata csak akkor megengedhető, ha a kifejlett szarvasmarha vagy sertés nem hajlandó megmozdulni, de csak akkor, ha van előttük hely a mozgáshoz. Az áramütés legfeljebb egy másodpercig tarthat, megfelelően elhelyezett és csak a hátsó láb izomzatán alkalmazható. Az áramütés nem ismételtető meg, ha az állat nem reagál.

1.10. Az állat nem köthető meg a szarvánál vagy az agancsánál, az orrgyűrűnél, és a lábak nem köthetők össze. Ha az állatokat meg kell kötni, a kötélnek, pányvának vagy más felhasznált eszköznek:

- a) elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy ne szakadjon el;
- b) lehetővé kell tennie az állat számára, hogy ha szükséges, le tudjon feküdni és ehessen vagy ihasson;
- c) olyan kialakítást kell biztosítani, hogy a fulladás vagy sérülés veszélyét kiküszöbölje, és az állatot hamar ki lehessen szabadítani.

1.11. A járásra képtelen állatokat nem szabad a levágás helyére vonszolni, hanem azokat ott kell leölni, ahol fekszenek.

2. *Kiegészítő szabályok az elhelyezett emlősökre vonatkozóan (a nyulak és vadnyulak kivételével)*

2.1. Minden állatnak kellő helyet kell biztosítani ahhoz, hogy felálljon, lefeküdjön és – az egyedenként tartott szarvasmarhák kivételével – megforduljon.

2.2. Az állatokat biztonságosan kell tartani az elhelyezéskor, és gondoskodni kell az elszökésük megelőzéséről és a ragadozók elleni védelmükről.

2.3. Minden egyes karámon jól látható jellel fel kell tüntetni az érkezés dátumát és időpontját és – az egyedenként elhelyezett szarvasmarha kivételével – az ott tartható állatok maximális számát.

2.4. Minden nap, amikor a vágóhíd üzemel, az állatok érkezése előtt elő kell készíteni az egyedi gondoskodást igénylő állatok számára elkülönített ketrecet, és azt azonnali használatra készenlétben tartani.

2.5. Az állatjóléti tisztviselő vagy a megfelelő hatáskörrel rendelkező személy rendszeresen megvizsgálja az elhelyezett állatok egészségügyi körülményeit és állapotát.

▼B*3. Az állatok elvéreztetése*

3.1. Ha egyetlen személy felelős az állat kábításáért, a lábbilincs felhelyezéséért, felemeléséért és elvéreztetéséért, ezeket a műveleteket el kell végeznie egymás után egy állaton, mielőtt egy másik állaton megkezdené azokat.

3.2. Az egyszerű kábítás vagy a 4. cikk (4) bekezdése szerinti levágás esetében el kell vágni a két nyaki verőeret, vagy azokat az ereket, amelyekből ezek erednek. Elektromos stimuláció csak akkor végezhető, ha meggyőződtek arról, hogy az állat elvesztette eszméletét. További zsigerelés vagy forrázás csak akkor végezhető, ha meggyőződtek arról, hogy az állat nem mutat életjeleket.

3.3. Madarakat csak akkor lehet automata nyakvágóval levágni, ha meg lehet bizonyosodni afelől, hogy a nyakvágók ténylegesen átvágják mindkét eret. Ha a nyakvágók nem voltak eredményesek, a madarat azonnal le kell vágni.

IV. MELLÉKLET

A TEVÉKENYSÉGEK ÉS AZ ELŐÍRÁSOK KÖZÖTTI MEGFELELÉS A KÉPZETTSÉG VIZSGÁLATÁHOZ

(a 21. cikk rendelkezései alapján)

A 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott vágási műveletek	A képzettség vizsgálatának témái
A 7. cikk (2) bekezdésének a)–g) pontjában felsorolt valamennyi művelet.	Állati viselkedés, az állatok szenvedése, eszmélet és érzékelés, stressz az állatokban.
a) az állatok kezelése és ellátása a féken tartás előtt;	Az állatok kezelésének és féken tartásának gyakorlati szempontjai.
b) az állatok féken tartása elkábítás vagy leölés céljából;	A gyártónak a féken tartásra használt berendezésre vonatkozó utasításainak ismerete mechanikus féken tartás esetében.
c) az állatok elkábítása;	A kábítási technikák gyakorlati szempontjai és a gyártónak a használt kábító berendezések típusára vonatkozó utasításainak ismerete. Tartalék kábítási és/vagy leölési módszerek. A kábító és/vagy leöléshez használt berendezések alapszintű karbantartása és tisztítása.
d) a kábítás eredményességének értékelése;	A kábítás hatékonyságának megfigyelése. Tartalék kábítási és/vagy leölési módszerek.
e) az élő állatokra való lábbilincs-felhelyezés és azok felemelése;	Az állatok kezelésének és féken tartásának gyakorlati szempontjai. A kábítás hatékonyságának megfigyelése.
f) az élő állatok elvéreztetése;	A kábítás hatékonyságának és az életjelek hiányának a megfigyelése. Tartalék kábítási és/vagy leölési módszerek. Az elvéreztetéshez alkalmazott kések megfelelő használata és karbantartása.
g) a 4. cikk (4) bekezdése szerinti levágás;	Az elvéreztetéshez alkalmazott kések megfelelő használata és karbantartása. Az életjelek hiányának a megfigyelése.
A 7. cikk (3) bekezdésében felsorolt ölési műveletek	A képzettség vizsgálatának témái
a prémes állatok leölése.	Az állatok kezelésének és féken tartásának gyakorlati szempontjai. A kábítási technikák gyakorlati szempontjai és a gyártó kábító berendezésekre vonatkozó utasításainak ismerete. Tartalék kábítási és/vagy leölési módszerek. A kábítás hatékonyságának megfigyelése és a halál megállapítása. A kábító és/vagy leöléshez használt berendezések alapszintű karbantartása és tisztítása.